

Herhalingsoefeningen Taal

Naam:

Klas:

Schooljaar:

Werkwoorden

Wat is een werkwoord?

Een werkwoord vertelt wat een mens, dier of ding doet.
Het is een doe-woord.

bv. Jan **loopt** in de tuin.

Kleur de werkwoorden groen.

geel	gooien	bij	wesp	een	flamingo
vragen	tv	film	het	pen	blij
choco	smeren	handen	slapen	plant	tulp
vuilbak	zitten	liggen	vliegen	kijken	antwoorden
de	gom	weerwolf	donker	zwart	rood
lopen	dansen	zingen	springen	lied	huiswerk

Omcirkel alle werkwoorden in volgende zinnen.

Mama en papa gaan in de zomer rondtrekken met de tent.

Rosalie werd geboren op 21 januari.

Ga je kamperen aan zee?

De kip broedt al twee weken lang op haar nest.

Ik speel een spel op de computer van mijn moeder.

Vullen de arbeiders de flessen met milkshake?

De noten hangen in de boom.

De hond blaft naar de buurman.

Op de zetel ligt onze poes.

Het meisje geeft een feest voor haar verjaardag.

Stam

Wat is een stam?

De stam is de ik-vorm van een werkwoord.

Je vindt de stam door 'ik' voor het werkwoord te plaatsen.

bv. Ik snoep. Ik werk. Ik slaap. Ik ...

Schrijf de stam van de volgende werkwoorden.

antwoorden ik.....

branden ik.....

kleden ik.....

melden ik.....

voeden ik.....

redden ik.....

vliegeren ik.....

leggen ik.....

raden ik.....

vinden ik.....

zingen ik.....

brengen ik.....

houden ik.....

pikken ik.....

zuchten ik.....

zeggen ik.....

schuiven ik.....

Infinitief

Wat is de infinitief?

De infinitief is de vorm die je terugvindt in een woordenboek.

Je vindt de infinitief door er 'ik zal ...' voor te zetten.

bv. werken, spelen, gaan, schrijven ...

bv. Ik zal slapen. Ik zal kopen. Ik zal ...

Schrijf de infinitieven van deze werkwoorden.

STAM	INFINITIEF
ik schrijf
ik zet
ik word
ik ben
ik kan
ik broed
ik roep
ik verander
ik spreek
ik drink
ik leid
ik loop
ik speel
ik vang
ik vlieg

Persoonsvorm

Wat is de persoonsvorm?

De werkwoordsvorm die bij het onderwerp past, is de persoonsvorm.

bv. Bij het onderwerp ik hoort de persoonsvorm speel

Bij het onderwerp jij hoort de persoonsvorm speelt ...

De persoonsvorm staat graag in de buurt van zijn onderwerp.

Hoe vind ik de persoonsvorm?

Je vindt de persoonsvorm door de **ja-nee**vraag te stellen.

De persoonsvorm staat dan altijd vooraan.

bv. Opa houdt van snorkelen. → Houdt opa van snorkelen?

Niet elke werkwoord is dus de persoonsvorm.

Maak de ja-nee vraag en omcirkel de persoonsvorm.

Voorbeeld:

Tante Els geeft volgende week een verjaardagsfeestje.

Geeft tante Els volgende week een verjaardagsfeestje?

Ik ga straks met de fiets naar oma en opa.

.....

Jouw kleine broertje durft al in het diepe water te zwemmen.

.....

Overmorgen mag ik logeren bij mijn nicht en neef.

.....

**Omcirkel de persoonsvorm (maak de ja-nee-vraag in je hoofd).
Schrijf daarna de infinitief van het werkwoord.**

Voorbeeld:

INFINITIEF

Ik was voor het eten altijd mijn handen.

wassen

(in mijn hoofd: Was ik voor het eten altijd mijn handen?)

Justin Bieber treedt op in het sportpaleis.

De juf vertelt een grappige mop.

Op zaterdag is er geen school.

Vanavond eten we frietjes!

De muziek staat heel luid.

Jordan speelt graag voetbal.

De werkmannen nemen hun lunchpauze.

Mijn opa komt vaak op bezoek.

Ik ga de juf verrassen met een mooie tekening.

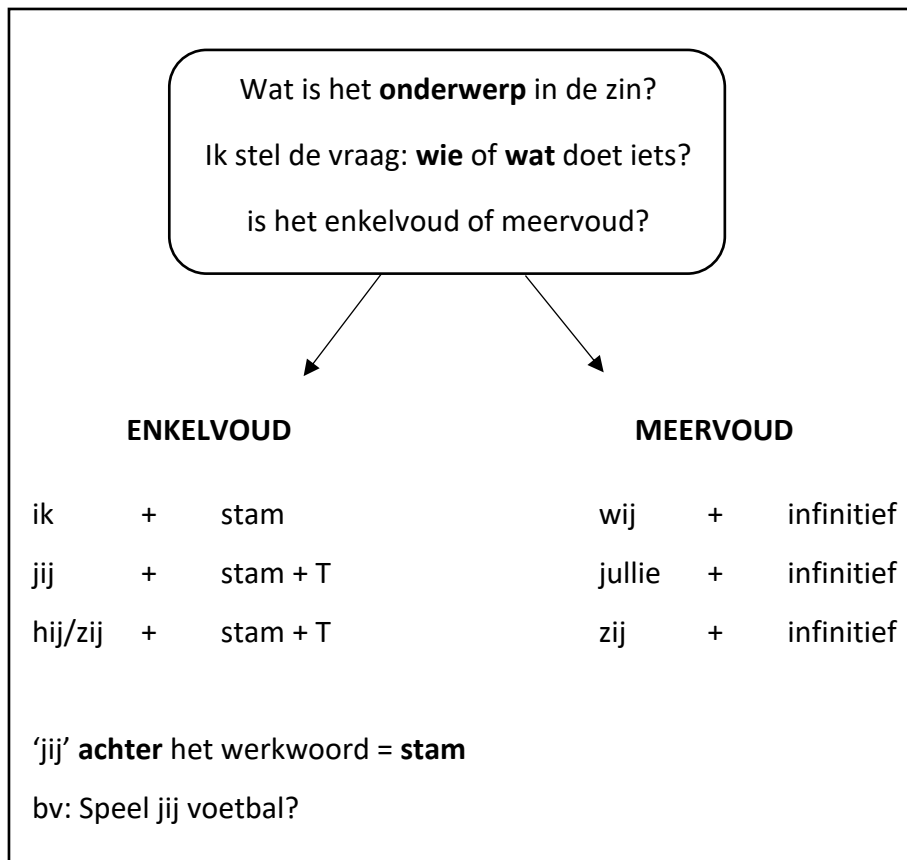
Juf Els heeft alle paaseitjes opgegeten!

Mijn nichtje woont in Essenbeek.

Onze hond heet Bruce.

Werkwoorden vervoegen (t.t.)

Hoe doe ik dat ? Volg het schema.

Kleur het onderwerp geel in de volgende zinnen.

Jan speelt met de bal.

(in je hoofd: *Wie speelt met de bal? Jan, dus Jan = onderwerp*)

Lily fietst graag naar haar grootouders.

Joepie, morgen ga ik naar de Efteling!

De kok van dat restaurant maakt de lekkerste spaghetti.

Na de speeltijd hebben we turnen.

Fenna heeft het spelletje Scrabble gewonnen.

Oefenen maar!

Noteer eerst de **stam**. (= ik-vorm)

Kleur dan het **onderwerp** **geel**. (wie of wat doet iets ?)

Kijk goed naar het onderwerp en zoek de juiste **persoonsvorm**. Gebruik je schema!

Infinitief	Stam	Persoonsvorm
spelen	<i>speel</i>	Mama <i>speelt</i>
lopen	Jan
antwoorden	De meester
vinden	Piet
blazen	Nathan
zoeken	Mijn broer
groeien	De bloem
vertellen	Mijn vriend
krijgen	Hij
worden	Het
geven	Oma
werken	De kinderen
gebeuren	Het
stelen	De jongen
wensen	Het meisje
vragen	Het kindje
lachen	Jan
storen	Liesje
blazen	De jarige

lezen	De boekenwurm
rapenjij?
rijden	De chauffeur.....
zitten	Alle kinderen
beginnen	De les
onderzoeken	De dokter
plukken	De tuinier
fluisteren	De muis
fluiten	De vogel
roepenjij?
wachten	De juf.....
aanvaarden	Mijn vader
landen	Het vliegtuig
radenjij?
stinken	Het afval
knippen	Jullie
vissen	De visser
geloven	Hij
schrijven	Sinterklaas
bestellen	De kerstman
kleuren	De juf
stempelen	Elise
plakken	De vlieg

zorgen	De verpleegster
bedienen	De kok
kijken	Nathan
spellen	Lorenz
pakken	Lotte
spelen	Niels
wandelen	Mijn ouders
bellen	Aaron
telefoneren	De meester
vermijden	Jef
melden	De piloot
zingen	De zanger
leiden	De leider
slikken	Opa
spreken	Liesje
verzinnen	Het monster
drinken	Bart
begrijpen je?
onderzoeken	De man
maken	Dat meisje.....
ondervinden	Hij
doen	Riet
snoeien de werkmán?

Werkwoorden in een zin.

Noteer eerst de **stam**. (= ik-vorm)

Kleur dan het **onderwerp** **geel**. (wie of wat doet iets ?)

Kijk goed naar het onderwerp en zoek de juiste **persoonsvorm**. Gebruik je schema!

	Infinitief	Stam (ik)	Persoonsvorm
1	telefoneren	<i>telefoneer</i>	Papa <i>telefoneert</i> naar de winkel.
2	slapen hij bij zijn vriend deze nacht?
3	trappen	De voetballer de bal keihard in het doel.
4	wonen	Wie in dit huis?
5	koken je mama soep?
6	dragen	Hij zijn rugzak op zijn buik.
7	knutselen de meester een vogelnestje?
8	baden	Mijn tante de hele dag in het zwembad.
9	kopen	Jij morgen die nieuwe T-shirt?
10	vertellen	Ik jou een geheim.
11	bloeien die zonnebloem ook in de schaduw?
12	maaien jouw broer het gras?
13	poetsen	Elke maand mama het hele huis.
14	vinden	Karel dat een heel goed boek.
15	worden	Hij zeker prins Carnaval!
16	leggen jij die oefening uit aan Hanne?
17	houden mijn tante van bloemen?
18	vragen	De meester het antwoord aan de klas.
19	knedem de bakker het deeg in de ochtend?
20	hopen	Ik dat ik hele goed punten heb!

Bijvoeglijk naamwoord

Bijvoeglijke naamwoorden vertellen **HOE** iets is.

Bv. De doos is **groot**

Hoe is de doos? Groot, dus groot is het bijvoeglijk naamwoord

Kleur de bijvoeglijke naamwoorden in het blauw.

lang	dik	werken	vuil	de
zetel	bruin	grappig	kijken	nat
bang	hij	klein	groen	meisje
koffie	mooi	meneer	lekker	breed

Vul een passend bijvoeglijk naamwoord in.

De tanden.

De taak.

De trappen.

De boeken.

De tekeningen.

Kleur de bijvoeglijke naamwoorden blauw (soms zijn er meerdere in een zin).

Jan behaalde mooie cijfers en kreeg het spannende boek.

De oude boeken zijn versleten.

Het boek met de gouden letters is weggeborgen in het kleine houten kastje.

Men schildert de oude boekenrekken.

De dikke en dunne boeken staan netjes in de hoge rekken.

Trappen van vergelijking

Layla is al **lang**. Piet is **langer**, maar Lou-Anne is het **langst**.

de stellende trap	de vergrotende trap	de overtreffende trap
bijvoeglijk naamwoord	+ er <i>pas op: soms moet je het woord wel een beetje aanpassen</i> <i>bv. zwaar – zwaarder nat – natter groot – groter</i>	+ st
<i>lang</i>	<i>langer</i>	<i>langst</i>

! Enkele uitzonderingen !

de stellende trap	de vergrotende trap	de overtreffende trap
<i>goed</i>	<i>beter</i>	<i>best</i>
<i>veel</i>	<i>meer</i>	<i>meest</i>
<i>weinig</i>	<i>minder</i>	<i>minst</i>
<i>graag</i>	<i>liever</i>	<i>liefst</i>

Vul de ontbrekende woorden in.

stellende trap	vergotende trap	overtreffende trap
klein	kleiner	kleinst
rijk		
	sneller	
		langst
zwaar		
		duurst
druk		
	dommer	
mager		
	slimmer	
		vuilst
	netter	
donker		
		leukst
vriendelijk		

Samenstellingen

= woord dat uit twee aparte woorden bestaat

bv: *boeken + kast = boekenkast*

fiets + bel = fietsbel

snoep + zak = snoepzak

Maak nu zelf enkele samenstellingen.

Kies uit: *stoel – stal – rood*

Koeien + =

Bloed + =

Padden + =

Verbind de juiste woorden met elkaar en maak zo een samenstelling.

drink

helm

fiets

boek

wafel

lamp

pennen

bus

zak

ijzer

tanden

zak

werk

borstel

Maak 8 samenstellingen met onderstaande woorden. Je mag woorden verschillende keren gebruiken.

stoel – pijn – keuken – deur – slijper – poot – brandweer – school – potlood – kast – wagen – jas – winter – bel – hoofd – kleur – tafel – man
--

.....

.....

.....

.....

Kleur de woorden die bij elkaar horen steeds in een andere kleur.

Schrijf daarna de samenstelling in de juiste zin.

lijk	bliksem	koord	boeken	donder
------	---------	-------	--------	--------

beurs	schichten	bleek	danser	slagen
-------	-----------	-------	--------	--------

De weervrouw voorspelde een hevig onweer met veel

en

Door de treinstaking komt de schrijver te laat op de

Tijdens een circusnummer viel deop de grond.

Zijn gezicht zag

Afleidingen

= woorden die je vormt door aan een bestaand woord (grondwoord) een voorvoegsel en/of een achtervoegsel toe te voegen.

voorvoegsels	be-, ver-, ge-, on-, ...
achtervoegsels	-ig, -lijk, -heid, -loos, -achtig, -ing,...

Vul het woord aan met een voorvoegsel of achtervoegsel.

..... dachtwaren	rust.....	dode.....
..... gezond draaien	dom.....	geluk..... (!)
.....grijpenvriezen	verdraag.....	buig.....
.....wonnen denken	pracht.....	moei.....

Kleur de delen die bij elkaar horen in dezelfde kleur.

bloem	dwaas	be-	dekken
-en	voor	-heid	grijpen
vro	ont-	bal	vangenis
-lijk	-lon	ge-	-aan

Vul de zinnen aan zoals het voorbeeld. Gebruik de achtervoegsels –aar en –aard.

Iemand die wandelt, is een **wandelaar**.

Iemand die gierig is, is een

Iemand die tekent, is een

Iemand die laf is, is een

Iemand die grijs is van ouderdom, is een

Vul de woorden aan met een passend achtervoegsel. Kies uit:

-ig	-lijk	-schap	-achtig	-aar	-zaam
-----	-------	--------	---------	------	-------

De violist geeft een pracht..... concert.

De bankier blijkt leugen..... te zijn.

Het was een pijn..... afscheid.

Tom was heel zenuw..... aan het begin van de wedstrijd.

We moeten spaar..... leven.

In de Zoo bestaat er een uitzonderlijke vriend..... tussen een man en een leeuw.

Vul de woorden aan met een passend voorvoegsel.

be-	wan-	her-	ver-	on-	ont-
-----	------	------	------	-----	------

De weerman zei dat er hevigweer op komst is.

Na enkele maandenwaakt Stig uit zijn coma.

Wie zal Elineslaan in de spurt naar de eindmeet?

De kunstenaarkent de diefstal van vorige nacht in het museum .

Het museumopent de deuren na de gewelddadige diefstal.

De ministers verkeren in grotehoop

Sommige afleidingen bestaan uit een voor- én een achtervoegsel en een grondwoord.

Maak er zelf nog enkele met de grondwoorden:, huur, kijk, werk

voorvoegsel	grondwoord	achtervoegsel
ver	diep	ing
be		en
ver		der
ver		ing

Duid aan met een kruisje of het woord een samenstelling of een afleiding is.

Als het een samenstelling is, zet dan een streepje tussen de twee woorden.

Als het een afleiding is, dan kleur je het grondwoord. Kijk goed naar de 2 voorbeelden.

	Samenstelling	Afleiding
water/val	X	
oudheid		X
badhanddoek		
dansschool		
verdrietig		
lenigheid		
onverantwoord		
verplaatsing		
boekentas		
ervaring		
voetbalschoen		
schriftelijk		
babbelkous		
giftig		
gemakkelijk		
snottebel		
koninklijk		
bazig		